

De Europese satelliet TD 1 moet de zonnestraling bestuderen in het gamma- en het röntgengebied, alsook geladen deeltjes van kosmische oorsprong, en spectroscopische metingen doen in het ultraviolet. Wij zijn niet tevreden over de gekozen 'naam'. TD betekent 'Thor-Delta'. Sinds wanneer wordt een satelliet naar zijn draagraket genoemd? 't Is alsof men AC 9 (Atlas-Centaur) zou zeggen in plaats van Mariner 9, of Scout 3 in plaats van San Marco 3! Blijkbaar heeft niemand de minste moeite gedaan om een betere naam te kiezen. Dit is belachelijk, wanneer men bedenkt dat sommige kunstmanen *drie* namen hebben, zoals Explorer 42, alias SAS 1, alias Uhuru! Bovendien geeft de benaming TD 1 de indruk dat het de eerste satelliet is die met een Thor-Delta is gelanceerd; in feite was het de 88e keer dat zulk een raket werd gebruikt! (Zie juninummer blz. 171).

Venera 8 werd in de richting van de planeet Venus gelanceerd. Meteor 11 is een weersatelliet.

Interkosmos 6 had als doel de studie van de primaire kosmische straling van zeer hoge energie (zwarte ker-
nen). Het tuig landde na vier dagen weer in de Sovjet-Unie.

Prognoz ('Voorspelling') is bestemd voor de studie van de activiteit en de straling van de zon.

Met Apollo 16 gebeurde de vijfde bemande maanlanding. Young en Duke verbleven 71 uren op de maan nabij de krater Descartes.

Valdata van enkele vroegere kunstmanen

1967-72A	OV 1-86	22 feb 1972
1968-6B	raket	4 feb 1972
1971-2A	Kosmos 391	21 feb 1972
1971-67F	ballon	11 juni 1972
1971-79B	raket	10 mei 1972
1971-97A	Kosmos 455	9 apr 1972
1971-101A	Kosmos 458	20 apr 1972
1971-104A	Interkosmos 5	7 apr 1972
1971-113A	Kosmos 467	18 apr 1972

De Meteor

Halowaarnemingen uit een vliegtuig

Op 9 maart 1972 nam ik vanuit een lijnvliegtuig Amsterdam-Montreal enkele halovormen waar.

Fig. 1. De bijzon van 22° met een onregelmatig gevormde staart.

Fig. 2. De bijzon, de benedenbijzon en de verbindende boog. Een deel van de 22° halo is eveneens zichtbaar.

Kort na de start om 17.30 verscheen er een buitengewoon heldere bijzon van 22° met een lange, onregelmatig gevormde staart aan de linkerkzijde van de zon (zie fig. 1).

Naarmate het vliegtuig hoger steeg, werd de staart van de bijzon regelmatig van vorm en verscheen er bovendien een benedenbijzon. Tevens ontwikkelde zich een boog die de bijzon en de benedenbijzon verbond, en die een heldere plek vertoonde die zich juist tussen de bijzonnen bevond. Dank zij de lage stand van de zon boven de horizon van ongeveer 6° was het mogelijk deze halovormen gezamenlijk op een foto te krijgen (fig. 2).

Terwijl het vliegtuig hoger steeg ontwikkelde de benedenbijzon zich sterk in verticale richting. De verticale afmeting van de benedenbijzon, die op fig. 2 ongeveer 2° bedraagt, heeft zich op fig. 3 ruwweg verdubbeld.

Na ongeveer een kwartier verdween de bijzon, omdat het vliegtuig tot boven de cirruslaag gestegen was. De benedenbijzon bleef nog geruime tijd zichtbaar.

De bemanning van de vliegtuig rapporteerde later, dat de rechterbijzon ook zichtbaar geweest was.

G. P. Können

Fig. 3. De bijzon, de benedenbijzon en de verbindende boog in een andere ontwikkelingsfase.

Het minimum van R Coronae Borealis in de eerste helft van 1972

In het artikel van Comello in het meinumner van H & D stond al vermeld dat *R CrB* zich juist in een minimum bevond. Nu, enige maanden later, is *R CrB* weer in de normale toestand teruggekeerd. Ondanks het vaak abominabel slechte weer in de eerste helft van dit jaar (het door de Werkgroep Veranderlijke Sterren uitgevoerde aantal schattingen bedraagt in die periode slechts iets meer dan de helft (!) van die welke verricht zijn in het voorafgaande halfjaar) is

Fig. 1. De lichtkromme van R Coronae Borealis naar waarnemingen van de Werkgroep Veranderlijke Sterren. De volgende personen leverden de waarnemingen: Beekman (7 waarnemingen), Bus (6), Comello (7), Drummen (1), Feijth (32), Nuninga (8), Van Sprang (13), Veerkamp (3), Wilkens (6), Wubbena (6) en Zweers (1).

